

‘Ik had dit boek niet eerder met zoveel diepgang kunnen schrijven’

maar om één ding: ik wilde weten waar ik vandaan kwam.

Niet voor niks zijn programma's als *Spoorloos* of *DNA Onbekend* zo geliefd, zegt ze. „Ik ben ervan overtuigd dat je familie invloed heeft op wie je bent en hoe je wordt. En vooral op wie je wilt zijn. Fijne familiewaarden kunnen je voeden. Aan de andere kant: er zijn natuurlijk ook verwachtingen en tradities die je minder aanspreken. Pas als je je hele geschiedenis kent, het volledige plaatje ziet, kun je beslissen wat je mee wilt nemen en wat je los wilt laten. Het gaat erom dat je die keuze hebt.”

Ze zegt dat ze al op haar 20ste wist dat ze dit boek wilde schrijven. Toch was ze bijna drie decennia medisch jurist voordat ze de knoop doorhakte – „ik was klaar met die wereld, wilde creatiever bezig zijn” – en besloot fulltime schrijfster te worden. „Het was het goede moment. Niet eerder had ik dit boek met zoveel liefde, diepgang en nuance kunnen schrijven. Daar is levenservaring voor nodig. Door en voor mijn werk had ik een aanzienlijk aantal publicaties in vaktijdschriften en als jurist leerde ik hoe ik mij heel precies kon uitdrukken. Daar heb ik voor de roman veel aan gehad.”

Viktor verschijnt behalve in Nederland ook in Zwitserland, Duitsland en Oostenrijk. Tot verrassing van Fanto werd haar debuut nog voordat ze het af had verkocht aan die landen. Opmerkelijk, die belangstelling. Haar analyse: „Ik snijd een aantal relatief nieuwe onderwerpen aan. Over Joodse zelfhaat en -verloochening zijn eerder verhalen verteld, maar ik laat van binnenuit zien wat die schaamte teweegbrengt, hoe gevoelig dit ligt en waar dit vandaan komt. Ook geef ik een inkijkje in de wereld van de orthodoxie: hoe werkt dat met het aanmelden en hoe wordt er naar een nieuweling gekeken?”

Ze veranderde haar voornaam van Geertruide in Judith en ze draagt een kettinkje met een subtiele davidster. „Maar verder zie je niet aan mij dat ik Joods ben. Ik leid geen koosjere keuken. Ik ben vooral vanbinnen een Joodse vrouw, die richtlijnen in acht neemt als anderen geen kwaad doen, omkijken naar medemensen en liefdadigheid. Ik heb dit boek geschreven om mijn voorouders en hun naasten te eren. En ook vanwege de boodschap: verbreek de keten met hen niet, maar herstel die juist. Tegelijkertijd houd ik mijn lezers een spiegel voor: kijk eens naar je familie en bedenk dan hoe goed je iedereen werkelijk kent.”

Ondanks het verleden van Wenen en het nog altijd heersende zwijgen, houdt Fanto van de Oostenrijkse hoofdstad. Of beter: van de mensen die zij er ontmoet. „Toen ik op zoek ging naar het automerk waarmee Viktor de pui van Café Landtmann had kunnen rammen, belandde ik bij een klein privémuseum met klassiekers. Ik kon de ingang niet vinden en liep daarom een trap af, naar een kelder. Plotseling keek ik recht in de loop van een revolver. Ik schrok me gek. De eigenaar bleek zo vaak overvallen dat hij het wapen altijd binnen handbereik had. We raakten aan de praat en we kunnen het inmiddels zo goed met elkaar vinden dat we elke keer dat ik in de stad ben ergens lunchen. En Viktors auto? Dat zou heel goed een Talbot geweest kunnen zijn, vertelde hij mij. Ik dacht aan een Mercedes Benz, maar dat was in die tijd alleen voor de zeer rijken. Dus in mijn boek rijdt Viktor een Talbot uit 1926 aan gort.” ■

Viktor verschijnt bij Ambo Anthos (€25).

Waar liggen de kabouter vallen?

JEUGD

Robbert-Jan Henkes
De bende van Lieke

★★★★☆

Weet je wel hoe moeilijk het is om niets te doen? Niet te doen gewoon, ontdekken Lieke en haar vriendinnen. Om deze club draait het in *De bende van Lieke* (7+; Querido, €17,50): 31 kleine, alledaagse verhaaltjes vol gekkigheid en stof tot nadenken.

Lieke is een nogal bazig typje, maar nou ja zeg! Het is hâar bende. Gelukkig krijgt ze weerwoord genoeg. Van Sara, over wie Lieke dan weer zegt dat die ‘altijd alles beter weet’, en van Amira, die constant aan het jongleren is, en van Lotte met haar eeuwige *Donald Duck*; en anders wel van Yara en Mila of van Evi. Van Liv niet, die is nog te klein. Dus passen ze om de beurt de regels aan van stand-in-de-mand.

Synchroondromen, kan dat? En waar liggen de kabouter vallen die Lieke van haar moeder moet gaan kopen? En weet je wat trouwens ook lastig is? Een cadeautje uitzoeken voor een jöngen.

Taalvirtuoos Robbert-Jan Henkes heeft als schrijver en vertaler al een hele literatuurlijst geproduceerd. Hij vormt samen met Erik Bindervoet een illustre literair duo, dat op geheel eigen wijze onder meer Shakespeare, James Joyce en Woody Allen vertaalde, plus alle liedjes van The Beatles en Bob Dylan. Tekenaar Aart Clerkx maakte furore met alternatieve strips, maar blijkt ook prima een lollig kinderboek te kunnen illustreren (alleen die snottebel van Liv, die kan beter).

—Annet de Groot